

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2023, sen. zn. 29 NSČR 89/2021, ECLI:CZ:NS:2023:29.NSCR.89.2021.1

Číslo: 80/2024

Právní věta:

Popře-li dlužník, jemuž insolvenční soud povolil oddlužení, na přezkumu konaném v době před schválením oddlužení nevykonatelnou pohledávku věřitele, musí vyrozumění insolvenčního správce o popření nevykonatelné pohledávky dle § 197 odst. 2 insolvenčního zákona obsahovat nad rámec základních náležitostí podle § 13 vyhlášky č. 311/2007 Sb. též poučení o tom, že žalobu o určení pravosti, výše a pořadí pohledávky je nutno podat proti dlužníku. Lhůta pro podání žaloby činí 30 dnů od právní moci rozhodnutí o schválení zprávy o přezkumu a neskončí dříve než 15 dnů od doručení vyrozumění o popření pohledávky. V případě, že dlužníku bude schváleno oddlužení, začne lhůta 30 dnů běžet ode dne, kdy nastanou účinky rozhodnutí o oddlužení (ode dne zveřejnění rozhodnutí o schválení oddlužení v insolvenčním rejstříku), a neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení vyrozumění.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.11.2023

Spisová značka: 29 NSČR 89/2021

Číslo rozhodnutí: 80

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Insolvence, Insolvenční správce, Oddlužení, Popření pohledávky, Poučovací povinnost soudu

Předpisy: § 13 vyhlášky č. 311/2007 Sb.

§ 197 IZ

§ 198 IZ

§ 407 IZ

§ 410 IZ

§ 5 o. s. ř.

§ 7 IZ

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zamítl dovolání dlužníků proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 6. 2. 2020.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Usnesením ze dne 21. 10. 2019, Krajský soud v Ústí nad Labem (dále jen „insolvenční soud“) odmítl přihlášku pohledávky věřitele č. 33 H. C. a. s. (dále jen „věřitel HC“) v částce 69 313,58 Kč a rozhodl o ukončení účasti tohoto věřitele v insolvenčním řízení v rozsahu 69 313,58 Kč. V důvodech usnesení insolvenční soud uvedl, že pohledávky věřitele HC popřeli dlužníci na přezkumném jednání dne 28. 5. 2019 a věřitel HC (přesto, že byl insolvenčním správcem řádně vyrozuměn a poučen) nepodal žalobu o určení pohledávky.

2. K odvolání věřitele HC insolvenční soud usnesením ze dne 21. 11. 2019, změnil své usnesení ze dne 21. 10. 2019, tak, že:

[1] Přihláška věřitele HC se v částce 69 313,58 Kč neodmítá (bod I. výroku).

[2] Věřitel HC zůstává v insolvenčním řízení s pohledávkou v částce 69 413,58 Kč (bod II. výroku).

3. K odvolání dlužníků Vrchní soud v Praze v záhlaví označeným rozhodnutím potvrdil usnesení insolvenčního soudu.

4. Odvolací soud s odkazem na ustanovení § 7, § 95 a § 410 odst. 5 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), dospěl po přezkoumání usnesení insolvenčního soudu k následujícím závěrům.

5. Pro vydání usnesení insolvenčního soudu byly splněny podmínky dle § 95 insolvenčního zákona, neboť soud zcela vyhověl odvolání proti rozhodnutí, u něhož není aplikace tohoto ustanovení vyloučena, a věřitel HC podal včas žalobu o určení pravosti a výše pohledávky.

6. Pohledávky věřitele HC popřeli dlužníci (insolvenční správce je uznal) před schválením oddlužení. Lhůta k podání určovací žaloby tedy nemohla začít běžet dříve, než usnesení o schválení o oddlužení nabylo právní moci (dne 4. 9. 2019).

7. Ve vyrozumění ze dne 21. 6. 2019 insolvenční správce věřitele HC nesprávně poučil o počátku běhu lhůty k podání žaloby, proto věřiteli dosud nezačala běžet lhůta a žaloba doručená soudu dne 4. 10. 2019 nemohla být opožděná.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

8. Proti usnesení odvolacího soudu podali dlužníci dovolání, v němž namítají, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci [dovolací důvod dle § 241a odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“)], a požadují, aby Nejvyšší soud rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení.

9. Přípustnost dovolání vymezují ve smyslu § 237 o. s. ř. argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky procesního práva, která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena. Jde o otázku, jak konkrétně má být věřitel poučen ve vyrozumění insolvenčního správce o popření pohledávky dlužníkem podle § 197 odst. 2 insolvenčního zákona a § 13 vyhlášky č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení a kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona.

10. Podle dovolatelů insolvenční správce při vyrozumění věřitele HC o popření jeho pohledávky postupoval v souladu s § 13 vyhlášky č. 311/2007 Sb. a též v souladu s účelem a smyslem § 197 insolvenčního zákona. Věřiteli se tak dostalo řádného a úplného poučení.

11. Dále dovolatelé tvrdí, že odvolací soud se odchýlil od závěrů rozsudku Nejvyššího soudu ze dne

23. 7. 2015, sen. zn. [29 ICdo 24/2013](#) [jde o rozsudek uveřejněný pod číslem 33/2016 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 33/2016“)], ohledně počítání lhůty pro podání incidenční žaloby nezajištěným věřitelem. Namítají, že odvolací soud při výkladu náležitostí vyrozumění podle § 197 odst. 2 insolvenčního zákona nezohlednil smysl a účel zákona. K tomu dodávají, že náležitosti vyrozumění o popření pohledávky jsou podrobně popsány v § 13 vyhlášky č. 311/2007 Sb., přičemž účelem vyrozumění je poskytnout věřiteli popřené pohledávky, který se neúčastnil přezkumného jednání, při němž byla jeho pohledávka popřena, poučení, jak má v insolvenčním řízení postupovat, tedy že má možnost přistoupit k podání incidenční žaloby. Podle dovolatelů se odvolací soud v tomto ohledu odchýlil od závěrů Nejvyššího soudu obsažených v usnesení ze dne 30. 4. 2013, sen. zn. [29 NSČR 80/2012](#), ze dne 20. 1. 2011, sp. zn. [29 Cdo 3582/2010](#) [jde o usnesení uveřejněné pod číslem 97/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 97/2011“)], a ze dne 25. 3. 2019, sen. zn. [29 ICdo 37/2017](#).

III.

Přípustnost dovolání

12. Na tomto místě Nejvyšší soud podotýká, že usnesením ze dne 20. 1. 2021, sen. zn. [29 NSČR 50/2020](#), dovolání dlužníků odmítl jako opožděné. Usnesení Nejvyššího soudu zrušil Ústavní soud náležením ze dne 16. 11. 2021, sp. zn. [III. ÚS 1020/21](#), v němž se Ústavní soud neztotožnil se závěrem Nejvyššího soudu o zmeškání lhůty pro podání dovolání.

13. Pro dovolací řízení je rozhodný občanský soudní řád v aktuálním znění.

14. S přihlédnutím k tomu, že insolvenční soud zjistil úpadek dlužníků (a povolil jim oddlužení) usnesením ze dne 28. 3. 2019 (zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne), platí pro předmětné insolvenční řízení i v době od 1. 6. 2019 insolvenční zákon ve znění účinném do 31. 5. 2019; srov. článek II (Přechodné ustanovení) části první zákona č. 31/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

15. Dovolání v dané věci je přípustné podle § 237 o. s. ř., když pro ně neplatí žádné z omezení přípustnosti dovolání vypočtených v § 238 o. s. ř. a v posouzení dovoláním předestřené otázky (výkladu § 197 odst. 2 insolvenčního zákona ve vazbě na běh lhůty k podání žaloby o určení pohledávky) jde o věc v daných skutkových poměrech dovolacím soudem neřešenou.

IV.

Důvodnost dovolání

16. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

17. Skutkový stav věci, z nějž vyšly soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

18. Pro právní posouzení jsou rozhodná zejména následující zjištění (z nichž vyšly oba soudy a jež se

jako obsah insolvenčního spisu promítají i v insolvenčním rejstříku):

[1] Usnesením ze dne 28. 3. 2019, insolvenční soud zjistil úpadek dlužníků a povolil jeho řešení oddlužením.

[2] Příhláškou pohledávky č. P37 přihlásil věřitel HC do insolvenčního řízení dlužníků nezajištěné pohledávky v celkové výši 69 413,58 Kč.

[3] Dne 28. 5. 2019 dlužníci popřeli pravost a výši pohledávek (mimo dílčí pohledávku č. 3 ve výši 100 Kč) věřitele HC.

[4] Dne 8. 7. 2019 byla zveřejněna v insolvenčním rejstříku zpráva o přezkumu ze dne 28. 5. 2019 (B-13).

[5] Usnesením ze dne 15. 8. 2019, insolvenční soud schválil oddlužení dlužníků plněním splátkového kalendáře a schválil zprávu o přezkumu zveřejněnou dne 8. 7. 2019.

[6] Podáním datovaným 21. 6. 2019 vyrozuměl insolvenční správce věřitele HC, že jeho pohledávku popřeli dlužníci. V poučení uvedl mimo jiné:

„Insolvenční správce současně podle ustanovení § 198 odst. 1 a odst. 2 insolvenčního zákona upozorňuje věřitele, že může své právo uplatnit žalobou na určení u insolvenčního soudu do 30 dnů od přezkumného jednání, avšak tato lhůta neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení tohoto vyrozumění.

Žalobu je nutno podat proti dlužníkům u insolvenčního soudu. Nedojde-li žaloba ve stanovené lhůtě insolvenčnímu soudu, k pohledávce popřené co do pravosti se nepřihlíží; pohledávka popřená co do výše a pořadí je v takovém případě zjištěna ve výši nebo pořadí uvedeném při jejím popření.

Popření pohledávky nezajištěného věřitele dlužníkem má za trvání účinků schválení oddlužení tytéž účinky jako popření pohledávky insolvenčním správcem.“

[7] Dne 4. 10. 2019 podal věřitel HC u insolvenčního soudu žalobu na určení pravosti a výše pohledávek.

19. Pro další úvahy Nejvyššího soudu jsou rozhodná následující ustanovení občanského soudního řádu, insolvenčního zákona a vyhlášky č. 311/2007 Sb.:

Podle ustanovení § 5 o. s. ř. soudy poskytují účastníkům poučení o jejich procesních právech a povinnostech.

Dle ustanovení § 197 insolvenčního zákona věřitele, jehož nevykonatelná přihlášená pohledávka byla popřena při přezkumném jednání, poučí insolvenční správce nebo insolvenční soud při přezkumném jednání o dalším postupu; věřitele, který se přezkumného jednání nezúčastnil, o tom insolvenční správce písemně vyrozumí, a to i tehdy, je-li popření uvedeno v upraveném seznamu přihlášených pohledávek (odstavec 2).

Z ustanovení §198 insolvenčního zákona plyne, že věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena insolvenčním správcem, mohou uplatnit své právo žalobou na určení u insolvenčního soudu do 30 dnů od přezkumného jednání nebo od právní moci rozhodnutí o schválení zprávy o přezkumu podle § 410 odst. 3 písm. a); tato lhůta však neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení vyrozumění podle § 197 odst. 2 nebo § 410 odst. 2. Žalobu

podávají vždy proti insolvenčnímu správci. Nedojde-li žaloba ve stanovené lhůtě insolvenčnímu soudu, k pohledávce popřené co do pravosti se nepřihlíží; pohledávka popřená co do výše nebo pořadí je v takovém případě zjištěna ve výši nebo pořadí uvedeném při jejím popření (odstavec 1).

Ustanovení § 407 odst. 1 insolvenčního zákona stanoví, že účinky schválení oddlužení nastávají okamžikem zveřejnění rozhodnutí o schválení oddlužení v insolvenčním rejstříku.

Podle ustanovení § 410 insolvenčního zákona přezkoumání přihlášených pohledávek provede insolvenční správce tak, že v seznamu přihlášených pohledávek podle § 189 odst. 1 u každé z pohledávek výslovně uvede, zda ji on sám, dlužník nebo věřitel popírá nebo nepopírá, přičemž ke stanovisku dlužníka bude připojen i podpis dlužníka; stanovisko dlužníka zjistí insolvenční správce při osobním jednání s dlužníkem, jehož datum a místo konání sdělí dlužníkovi nejméně 7 dní předem. Věřitele, jehož nevykonatelná přihlášená pohledávka byla popřena, o tom insolvenční správce písemně vyrozumí a poučí jej o dalším postupu. Poté insolvenční správce vypracuje zprávu o přezkumu; její součástí je záznam o jednání s dlužníkem podepsaný insolvenčním správcem a dlužníkem, seznam přihlášených pohledávek a doklad o písemném vyrozumění věřitele, jehož nevykonatelná přihlášená pohledávka byla popřena (odstavec 2). Popření pohledávky nezajištěného věřitele dlužníkem má za trvání účinků schválení oddlužení tytéž účinky jako popření pohledávky insolvenčním správcem, ustanovení § 51 odst. 2 tím však není dotčeno; pro toto popření platí obdobně ustanovení o zjištění pohledávky týkající se insolvenčního správce. Jestliže dlužník popřel pohledávku před schválením oddlužení, nastávají účinky tohoto popření dnem, kdy nastaly účinky oddlužení; tento den je rozhodný i pro počátek běhu lhůt k podání žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky. Věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena dlužníkem, podávají žalobu vždy vůči dlužníku (odstavec 5).

Dle ustanovení § 13 vyhlášky č. 311/2007 Sb. písemné vyrozumění o popření nevykonatelné pohledávky obsahuje označení insolvenčního soudu včetně spisové značky, pod kterou je insolvenční řízení vedeno, označení dlužníka a označení věřitele, jemuž je toto vyrozumění určeno, údaje umožňující identifikaci popřené nevykonatelné pohledávky, informaci o tom, zda tato pohledávka byla popřena co do pravosti, výše nebo pořadí, stanovisko dlužníka, datum a podpis insolvenčního správce. U pohledávky popřené co do výše se ve vyrozumění uvede, v jaké výši byla insolvenčním správcem popřena, u pohledávky popřené co do pořadí se ve vyrozumění uvede, v jakém pořadí má být pohledávka podle insolvenčního správce uspokojena (odstavec 1). Vyrozumění dále obsahuje poučení, že pokud nepodá věřitel, jehož nevykonatelná pohledávka byla popřena, proti insolvenčnímu správci u insolvenčního soudu žalobu na určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky, nebude k pohledávce popřené co do pravosti nadále v insolvenčním řízení přihlíženo a pohledávka popřená co do výše nebo pořadí se bude pokládat za zjištěnou ve výši nebo pořadí uvedeném při jejím popření insolvenčním správcem. Ve vyrozumění se uvede i poučení, že věřitel, jehož nevykonatelná pohledávka byla popřena, se v podané žalobě může jako důvodu vzniku pohledávky dovolávat jen skutečností uvedených v přihlášce nebo při přezkumném jednání a dále skutečností, o kterých se věřitel dozvěděl později proto, že mu kupující ze smlouvy o prodeji podniku nebo jeho části podle obchodního zákoníku neoznámil včas převzetí dlužníkovu závazku. Vyrozumění dále obsahuje poučení o tom, že lhůta k podání žaloby činí 30 dnů od přezkumného jednání a že tato lhůta neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení vyrozumění (odstavec 2).

20. Ve výše uvedené podobě, pro věc rozhodné, platí ustanovení § 5 o. s. ř. a ustanovení § 13 vyhlášky č. 311/2007 Sb. beze změny od zahájení insolvenčního řízení na majetek dlužníků (10. 3. 2019). K rozhodnému znění insolvenčního zákona (do 31. 5. 2019) srov. odstavec 14. shora. Nejvyšší soud podotýká, že ustanovení § 410 odst. 5 insolvenčního zákona v rozhodném znění se aplikuje [v

návaznosti na nález pléna Ústavního soudu ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. [Pl. ÚS 2/19](#), uveřejněný pod číslem 223/2019 Sb., na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2020, sen. zn. [29 ICdo 111/2018](#), nebo na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 9. 2020, sen. zn. [29 ICdo 19/2019](#)] s vypuštěním podmínky, aby šlo o popření pohledávky věřitele „nezajištěného“.

21. Na tomto místě Nejvyšší soud připomíná, že zákon č. 64/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, znamenal v insolvenčním právu koncepční změnu spočívající (mimo jiné) v tom, že přezkum pohledávek v oddlužení již neprobíhá na přezkumném jednání před insolvenčním soudem. Přihlášené pohledávky insolvenční správce přezkoumává při osobním jednání s dlužníkem (§ 410 odst. 2 insolvenčního zákona).

22. Jestliže se věřitel popřené pohledávky neúčastnil přezkumného jednání, při němž byla jeho pohledávka popřena (což je pravidlem, a bylo tomu tak i v dané věci), je insolvenční správce povinen poskytnout mu poučení, jak má v insolvenčním řízení postupovat. Toto poučení insolvenční správce poskytne věřiteli v písemném vyrozumění (§ 197 odst. 2 insolvenčního zákona).

23. Již v [R 97/2011](#) Nejvyšší soud formuloval a odůvodnil závěr, podle něhož poučení, jak má v insolvenčním řízení postupovat přihlášený věřitel, jehož nevykonatelná pohledávka byla při přezkumném jednání účinně popřena co do pravosti, výše nebo pořadí, se takovému věřiteli v případě, že je při přezkumném jednání přítomen, má dostat již při tomto jednání. Nestane-li se tak, pak písemné vyrozumění ve smyslu ustanovení § 197 odst. 2 insolvenčního zákona, splňující náležitosti vymezené vyhláškou č. 311/2007 Sb., musí insolvenční správce zaslat nejen těm věřitelům popřené nevykonatelné pohledávky, kteří se přezkumného jednání nezúčastnili, nýbrž i těm věřitelům popřené nevykonatelné pohledávky, kterým se - ač byli přítomni - náležitého poučení při přezkumném jednání nedostalo. K tomu srov. rovněž usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 8. 2011, sen. zn. [29 NSČR 42/2010](#), uveřejněné pod číslem 13/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.

24. V [R 97/2011](#) Nejvyšší soud též vysvětlil, že ustanovení § 5 o. s. ř. je podpůrně (přiměřeně) aplikovatelné (i) v insolvenčním řízení. Přitom platí, že poučovací povinnost soudu je koncipována tak, aby bylo vždy bez pochybností zřejmé, kdy a o čem mají být účastníci poučeni.

25. Dále je judikatura Nejvyššího soudu ustálena v závěru, že skutečnost, zda insolvenční soud nebo insolvenční správce splnil svou poučovací povinnost dle § 197 odst. 2 insolvenčního zákona, závisí na posouzení, zda případné nedostatky při plnění poučovací povinnosti nebyly na újmu procesních práv přihlášeného věřitele jako adresáta poučení. Jinak řečeno, jestliže účastník řízení mohl na základě poskytnutého poučení odpovídajícím způsobem uplatnit svá procesní práva, popřípadě vykonat své procesní povinnosti, není z hlediska zachování práva na spravedlivý proces podstatné, že případně šlo o poučení, které není zcela bez vad. Srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 12. 2021, sen. zn. [29 NSČR 64/2020](#), uveřejněné pod číslem 83/2022 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 83/2022“).

26. Jde-li o náležitosti písemného vyrozumění (§ 197 odst. 2 insolvenčního zákona), ustanovení § 13 vyhlášky (mimo jiné) vyžaduje, aby vyrozumění obsahovalo poučení o tom, že lhůta k podání žaloby činí 30 dnů od přezkumného jednání a že tato lhůta neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení vyrozumění. Význam zmíněného poučení přitom zcela zjevně spočívá v tom, aby se do sféry dispozice věřitele popřené nevykonatelné pohledávky dostala informace ohledně délky lhůty k podání žaloby o určení pravosti pohledávky a ohledně data počátku jejího běhu. K tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2013, sp. zn. [29 Cdo 340/2012](#).

27. Tvrdí-li dovolatelé, že ve vyrozumění o popření pohledávky dlužníkem podle § 197 odst. 2 insolvenčního zákona se věřiteli dostalo řádného a úplného poučení, Nejvyšší soud tento názor

nesdílí. Účel vyrozumění dle § 197 odst. 2 insolvenčního zákona je nutno mít na zřeteli jak při hodnocení, zda vyrozumění splňuje vyhláškou stanovené náležitosti, tak i v situaci, kdy soud posuzuje, jaké důsledky má absence některého z vyhláškou předepsaných údajů.

28. Jestliže insolvenční správce ve vyrozumění o popření nevykonatelné pohledávky ze dne 21. 6. 2019 (srov. odstavec 18. [6]) uvedl, že podle ustanovení § 198 odst. 1 a odst. 2 insolvenčního zákona věřitel může své právo uplatnit žalobou na určení u insolvenčního soudu do 30 dnů od přezkumného jednání, avšak tato lhůta neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení tohoto vyrozumění, je zcela zjevné, že při formulaci poučení striktně vycházel z náležitostí vyrozumění o popření nevykonatelné pohledávky předepsaných ustanovením § 13 odst. 2 vyhlášky č. 311/2007 Sb.

29. V dané věci však bylo nutno poučení ve vyrozumění insolvenčního správce modifikovat. Ustanovení § 13 odst. 2 vyhlášky č. 311/2007 Sb. totiž nepamatuje na situaci, kdy dlužník popře pohledávku věřitele (již) v době před schválením oddlužení. Proto je nutno poučení přizpůsobit textu ustanovení § 410 odst. 5 insolvenčního zákona, z něhož jasně a nepochybně plyne, že v případě, že dlužník popřel nevykonatelnou pohledávku věřitele před schválením oddlužení, je pro počátek běhu lhůt k podání žaloby vůči dlužníku o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky rozhodný den, kdy nastaly účinky oddlužení.

30. Výše uvedený názor je podporován i odbornou literaturou, podle níž obecně platí, že žaloba musí být podána ve lhůtě podle § 198 odst. 1 insolvenčního zákona, tzn. do 30 dnů od právní moci rozhodnutí o schválení zprávy o přezkumu. Tato lhůta však neskončí dříve než 15 dnů od doručení vyrozumění o popření pohledávky. Ustanovení § 410 insolvenčního zákona nicméně stanoví ve vztahu k popření nevykonatelné pohledávky dlužníkem, že rozhodným dnem pro počátek běhu lhůt k podání žaloby je den, kdy nastanou účinky rozhodnutí o oddlužení, tzn. den zveřejnění rozhodnutí o schválení oddlužení v insolvenčním rejstříku. Uvedené je nutné vykládat tak, že v případě popření insolvenčním správcem se prosadí výlučně lhůta uvedená v § 198 odst. 1, přičemž v případě popření dlužníkem se uplatní tatáž lhůta, která však nezačne běžet dříve, než bude rozhodnutí o schválení oddlužení zveřejněno v insolvenčním rejstříku. To ostatně vyplývá i z toho, že účinky popření pohledávky dlužníkem nastávají právě okamžikem zveřejnění tohoto rozhodnutí v insolvenčním rejstříku. Po 1. 7. 2017 jsou obě lhůty zásadně shodné (nedochází-li výjimečně ke schválení zprávy o přezkumu v jiný den než ke schválení oddlužení). Srov. Sprinz, P., Jirmásek, T., Řeháček, O., Vrba, M., Zoubek, H. a kol. Insolvenční zákon. Komentář. 1. vydání (4. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2023 (komentář k § 410 insolvenčního zákona).

31. Lze tedy shrnout, že popře-li dlužník, jemuž insolvenční soud povolil oddlužení, na přezkumu konaném v době před schválením oddlužení, nevykonatelnou pohledávku věřitele, musí vyrozumění insolvenčního správce o popření nevykonatelné pohledávky dle § 197 odst. 2 insolvenčního zákona obsahovat nad rámec základních náležitostí podle § 13 vyhlášky č. 311/2007 Sb. též poučení o tom, že žalobu o určení pravosti, výše a pořadí pohledávky je nutno podat proti dlužníku. Lhůta pro podání žaloby činí 30 dnů od právní moci rozhodnutí o schválení zprávy o přezkumu a neskončí dříve než 15 dnů od doručení vyrozumění o popření pohledávky. V případě, že dlužníku bude schváleno oddlužení, začne lhůta 30 dnů běžet ode dne, kdy nastanou účinky rozhodnutí o oddlužení (ode dne zveřejnění rozhodnutí o schválení oddlužení v insolvenčním rejstříku), a neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení vyrozumění.

32. V dané věci insolvenční správce ve vyrozumění o popření nevykonatelné pohledávky věřitele HC nikterak neinformoval o tom, kdy mu začne běžet lhůta k podání žaloby o určení pravosti a výše pohledávek pro případ, že bude schváleno oddlužení dlužníků. Přitom pouze úplné a řádné vyrozumění o popření přihlášené pohledávky je způsobilé založit věřiteli běh lhůty k podání žaloby na určení pravosti a výše pohledávek. Nejvyšší soud nemá pochyb o tom, že absence údaje o počátku běhu lhůty k podání žaloby se v dané věci mohla negativně projevit v poměrech věřitele HC a být tak

na újmu jeho procesních práv (viz [R 83/2022](#)).

33. Nejvyšší soud uzavírá, že věřiteli HC se nedostalo ve vyznění insolvenčního správce řádného poučení o dalším postupu v insolvenčním řízení. Lhůta pro podání žaloby na určení pravosti a výše pohledávky tak věřiteli nezačala běžet. V tomto ohledu je závěr odvolacího soudu správný.

34. Poukaz dovolatelů na [R 33/2016](#) není přílehlavý vzhledem k odlišnostem ve skutkovém stavu. V oné věci šlo o otázku pasivní věcné legitimace v situaci, kdy přihlášenou pohledávku popřel insolvenční správce i dlužník.

35. Jelikož právní posouzení věci, na němž rozhodnutí odvolacího soudu spočívá a které bylo dovoláním zpochybněno, je ve výsledku správné, Nejvyšší soud, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání dlužníků zamítl jako nedůvodné (§ 243d odst. 1 písm. a/ o. s. ř.).